

Öz müstəqilliyi və tərəqqisi üçün, öz şöhrətinin ən parlaq illeri üçün Azərbaycanın əbədi borclu olduğu Ulu Öndər Heydər Əlirza oğlu Əliyevin zəka və iradəsinin varisi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Mütəfəker Ali Baş Komandan İlham Heydər oğlu Əliyevin şərefinə

PROLOQ

Dünya dolaşib qalıb,
Adamlar çəşib qalıb.
Bəndik bir təmiz ada ;
Dünya nə olur olsun -
Gülüstan, abad, ya da
Viranə olur olsun,
Qamətimiz şax olub.
Gözlərimiz tox olub,
Əlimiz qabar-qabar.
Nə qonşu tabağında
Bizim tamahımız var.
Nə düşmən qabağında
Əyilmışık, sənmişiq.
Ruzimizi özümüz
Tər töküb qazanmışıq.
Bir qarın çörək üçün
Kiminse ələltisi,
Qara qulu, köləsi,
Diş ağrısı, forpostu,
Şaxtalı ayağının
Tozu olmamışiq biz.
Yararısan, binadan
Bizim vüqarımız var.
Bizim Vətən andımız,
Vətən şüarımız var.
Ancaq heç vaxt, heç zaman
Murdar daban yalanı
O murdar haylar kimi
Min bir oyundan çıxıb :
İmekleyib, sürünbüb,
Gah itib, gah görünüb
Ordan iy çəkə-çəkə,
Burdan iy çəkə-çəkə
Göz gəzdırıb, vurnuxub,
Kola-kosa baş soxub
Ovçuya ov axtaran
Tazi olmamışiq biz.

Valeh Sefiyev

Otuz qış ötürmüşük,
Yaz, bahar keçirmişik.
Aslan kimi, şir kimi
Dərin yaralar alıb
Ağrılar keçirmişik. -
Quzu olmamışiq biz.
Çox gəliblər, gediblər,
Çox hədyan danışıblar.
Bizi çox incidiblər,
Çox hədləri aşıblar,
Hoqqalar çıxardıblar.
Bizi hədəleyiblər,
Bize göz ağardıblar,
Barmaq sirkəleyiblər.
Halal torpaqlarımızın
Bir qarışını belə,
Qara daşını belə,
Düşmənə təslim etmək?!..
Üzü qara, şərefsiz

YAZDIR, ŞƏHİD ANASI

Dünyadan köçüb getmek?..
Razi olmamışiq biz !
Razi olmamışiq biz !
44 günlük o döyüş....
İgidlərin ölümü
Bizi yaman incidir,
Bizi yaman ağrıdır.
Bir gecənin içinde
Analar neçə dəfə
Ağır yuxular görür:
Görür, oğlu can verir!
Yuxusu qara gəlir ;
Öz qara yuxusunda
Analar fikrə gedir,
Yəqinlik hasil edir,
Qəti qərara gelir :
- Oğulların ölümü
Həqiqidir, doğrudur !
Analar bu yuxuya
İnanmaq istəmirələr.
Tez, hövlək oyanıb,
Sağa, sola boyanıb,
Oğul da gözləmirlər.
Haldan-hala düşürlər:
Huş aparrı, yatırlar.
Analar yuxuda da
Dərdə, qəmə batırlar.

***
... Çox əzəblər çəkmışik,
Bürüze verməmişik,-
Qəlbimizdə ağlayıb,
Qəlbimizdə çökmüşük.
İkibaşlı qartalın
Sinəmizdə oturub
Canımızı diidiyi,
Qanımızı içdiyi
O dəhşətli zamanlar...
O ahlər, o amanlar...
Kökümüzü sarsıdan
Məhrumiyyətlər dolu
İllər keçib aradan.
Heç ağıla gelməyən
Sərhəd, hüdud bilməyən
Erməni barbarlığı...
Erməni murdarlığı...
Kəmərlərdə can verən,
Balaca bilişləri,
Qırılmış sümükleri

Bu vəhşət yuvasını,
Rəzalət kahasını
Dünyaya nişan veren
Bizim o qotaz-qotaz
Körpələrin naləsi,
Əzablı hekayəsi:
...Yaradan özü bize
Səbir əta eləsin,
Dözüm versin, tab versin.
Mənim bu sualıma
İşimizə qarışan,
Artıq - əskik danişan
Erkeyi erkək ərli,
Yubkali, manikürlü,
Dodaqları boyalı,
"Çox abırılı, həyalı"
"Bacılar" cavab versin:
-Xalqımın ilk əsgəri,
Xalqımın ilk şəhidi,
Ümidsizlik fəryadı
Dünyaları bürüyen,
Kəmərlərdə çürüyen
O məsum bir körpənin
Nə günahı var idı!..
Bağça uşağı idı:
Onun bu gen dünyadan
Umacağı nə idı?!
O bir evin, ocağın,
Xoşbəxtlik tacı idı.
Bir tike mehbəbanlıq,
Sevgi möhtacı idı.
Səhərdən axşamacan
Özü kimi balaca
Körpə dostları ilə
Atılıb-düşürdü o.
Gülüb-güləşirdi o.
O həle dünya nədir,
Sühl nədir, dava nədir? -
Bilmirdi, anlamırdı.
O güneşe, işığa
Çıxmaja telesirdi.
Oyuncaq maşınıni,
Kuklasını gəzirdi.
Ölüm nədir bilmirdi,
Ölümə inanmirdi...
O niyə ölməliydi?
***
...Son nöqtələr olmadı.

O dəhşətli zamanlar
Daha nələr olmadı?
... Qanlı 20 yanvar!
... Xocalı faciəsil!
Erməni barbarlığı,
Erməni murdarlığı.
Günün günortasında
Dünyanın ortasında
Dünyanı heç nə sayıb,
Allahın özündən də
Çəkinməyib, qorxmayıb,
Əlindən, ayağından
Divara mışmarlayıb,
On üç yaşlı qızımın -
Şirin-şəkər balamın,
O südəmər balamın
Diri-diriləninin,
Sinəsinin, qarnının
Derisini soyular,
Gözlərini oyular.
Balamın əzabından
Kaftarlı, fahişəli
Haylar həzz alırdılar.
O dərisi soyulmuş
O gözləri oyulmuş
Balam əldən düşürdü,
Haldan, dildən düşürdü,
Onlar əl çalırdılar.
Balam ölüne kimi. -
Soyulmuş bədəninin
Sulu-sulu son qətrə
Qanı geləne kimi
Şərabdan içirdilər.
Xumarlanıb, keflənib
Böyük Ermenistanın -
Zəherli bir xülyanın
Yeline uçurdular.
O murdar, rəzil haylar
Bir-birinə göz vurub,
Saatlarını qurub
Saniye sayırdılar,
Dəqiqe sayırdılar.
Mənim südəmər balam
Ağrıdan qırılırdı ;
Sahibsiz, boş göylərə
Məlul-məlul boyanıb
Baxıb, göz dolandırıb
Ağlayıb qışdırırdı.
Yeddi dəqiqə sonra

Canını tapşırırdı.
"Tamaşaçı" qatillər
Xaçaturlar, aramalar...
O fahişə əmənlər,
O nüftəsi haramlar
Xorultusu böhtan, şer
O murdarlar, iyrənclər,
Donuzdan törəmeler
Tüpürüb biçağına,
Balamı tikə-tikə
Doğrayıb tökürdülər
İtlərin qabağına
Yeddi dəqiqə!.. Bir az
O yan, bu yan olsa da
Nəticə aydın idi,
Hesabat dəqiq idi.
Bütün türk dünyasında
Erməni vahiməsi,
Xofu yaratmaq üçün,
Məqsədə çatmaq üçün
Bu da yaxşı təcrübə,
Tədqiqat, tədqiq idi.
Avropalı cənablar
Bu qanlı faciəni
Kitablardan oxuyub-
Çiçək kimi qoxuyub
Məst olub gedirdilər.
Darılmayıb, gör hələ
Oynayıb gülə-gülə
Nə xəyal edirdilər :
Dünyanın ən humanist,
Xeyirxah, ədalətli
Xalqı olduqlarına ;
Guya hamidan artıq
Yetkinləşib kamala,
Ağla dolduqlarına
Əminlikdən dolayı
Şadıyanalıq eləyib
Şərəfyab olurdular.
Feyzyab olurdular.
Onlar, o imansızlar,
Vicdansızlar, qansızlar
Nə göz yaşı axıdib,
Nə də saç yolurdular.

***

Ay "humanist, sülhpərvər,
Ləyaqətli, xilaskar"
Avropalı cənablar!
Sizin də gözünüz var,
Seçin ağı qaradan
Budur, budur, bax budur
İnsanlığı sarsıdan.
Heç ağıla gelməyən
Sərhəd, hüdud bilməyən
Erməni barbarlığı,
Erməni murdarlığı.
Bəşəre təhlükədir,
İnsanlığa ləkədir
Erməni mövcudluğu,
Gerçəkliyi, varlığı.
Avropalı cənablar!
Cənab Avropalılar!
Çox gözəl bilirsınız
Kim yolluyuq, biz kimik?-
Biz sizdən çox qədimik.
Kökümüz, əslimiz var.
Tarixlərin şöhrəti
Qəhrəman nəslimiz var.
Döñə-döñe tapşırıb
Demisiniz, bilirik.
Biz də ömür sərmüşük
Göre-göre gelirik.
Ermənilər "bacınız",
Turan eli özgədir.
Onda buyurun, baxın :
Bu barbarlıq, murdarlıq
Sizin üçün güzgündür.
Özünüüz tanıyın ;
Dünya zarafat deyil
Avropalı cənablar !..
Sağı, solu görməyib ;
Ölümlərə, qanlara,
Bir nəzər yetirməyib
Boş, mənasız, faydasız
Söz danışmağa nə var ?

Təmiz, xoş niyyət ilə
Havadarlıq eləmək !.
Hamiya rahat həyat
Firavanlıq diləmək !-
Kim alqışlamaz bunu?..
Dünya yaxşı tanır
Kimin kim olduğunu.
Bu qarışq zamanda,
Bu dolaşıq zamanda
Avropalı cənablar !
İnsafın, mürvəvətin
Harada qaldığını,
Bozarmış, köhnə, nimdaş
Qəlbini yırtğından
Harada saldığını
Vecinə almayan var.
Erməni tənəha deyil,
Yazlıq, binava deyil
Köhnə "bacılarınız",
Bir-birinize həyan,
Doğma, eziqlərsiniz.
Havadarlıq eləyib
Qəddarı daha qəddar,
Murdarı daha murdar
Eləyen sizlərsiniz.
Avropalı cənablar !
Bu barbarlıq, murdarlıq,
Bu cəlladlıq, qəddarlıq
Nə birinci kərədir,
Nə sonuncu kərədir,
On üç yaşlı balamın
Əzablarına görə
Mənim nə nifretim var,
Hamısı sizlərədir.
Avropalı cənablar !
Gözünüzün öündə
Körpələr şaqqlanır,
Tikə-tikə doğranır. -
Dayan deyən olmur heç.
Siz insan deyilsiniz !
Vicdanınız ağrımır,
Gözləriniz dolmır heç.
Söz ağlayır dilimdə ;
Hırsımdən, acığımdan
Qələm tutmur əlim də.
Baxıram bir kənardan.
Danışan, haray salan,
Fəryad edən ürekdir :
-Avropalı cənablar !
Sizi qınamıram mən.
Namus, qeyrət, ləyaqət
Gözləmirəm sizlərdən .
Türkün kim olduğunu,
Necə təmiz, pak olan
Müqəddəs bir anadan
Kişi doğulduğunu
Duyub-dərk etmək üçün,
Kamala yetmək üçün
Size zaman gərəkdir.
Hələ size çox sınaq,
Çox imtahan gərəkdir.
Ancaq bu gün, bu saat
Size haramdır həyat !
Avropalı cənablar !
Tanrı möhlət versəydi,
İmkan, qüvvət versəydi
On üç yaşlı qızımın -
Şirin-şəkər balamın,
O südəmər balamın
Əzablarına əvəz
Başınıza göylərdən
Atəş, od əleyərdim.
Dünyanın bir künçünə -
Ya dərya kənarına,
Ya da bir cəngəlliye
Anlaqsız, quduz olmuş
Heyvan sürüsü kimi
Toplayıb, yiğib sizi,
Gözlərimi yumub mən,
Bir anda uf demədən
Kəsərdim nəslini.
Yaradana şükürler,
Dualar eləyərdim.
Avropalı cənablar !
Mənim adətim deyil -
Fürsəti bada verib,

Yarımçıraq iş görüb
Həyatımı kəm etmək :
Bir dərənin dibində
Çürədüb leşinizi
Qurda-quşa yem etmək
Kaş qismətim olaydı. -
O qüdərtim olaydı !
Yenə, yenə, yenə də
Soyumazdı ürəyim,
Açılmazdı çıçəyim.

Diri-diri soyulan
On üç yaşlı balamın
Əzablarına görə
Gen dünya başıma dar.
Mənim nə yaşayışım
Nə günüm, rüzgarım var,
Sınıb yanına düşüb
Mənim qolum, qanadım.
Zəhərdir, zəhrimardır
Bütün ömrüm, həyatım.

Erməni casusundan
Necə murdarlıq görüb,
Bütün ermənilərin
Qətlinə fərman verib.
Əmirin qərarından
Göylər də razı qalıb.
Yer üzünə, dünyaya
Gur işiq, nur əleyib.
Əmirin öz anası
Or dunun qabağında
Ləçək açıb Əmirdən
İnsaf, imdad diləyib.
Türk oğlu anasının
Sözünü, ricasını
Göylərdən, səmalardan
Aşağı endirmeyib -
Ananı sindirmayıb.
Bunu öz qüdətinə,
Şanına, şövkətinə,
Hökümdar qüruruna
Əmir yaraşdırımayıb. -
Murdar ermənilərin
Hamısını qırmayıb

***
Şöhrətimiz, adımız...
Qələbe paradımız...
Dünyada daşdan keçən
Sözümüz, buyruğumuz.
Şərin başını yaran
ÖZ DƏMİR YUMRUĞUMUZ...
Guya avropalılar
Dünyaya sahib imiş.
Hər xırda işdə belə,
Ağır görüşdə belə
Guya çox vacib imiş
Onların fikri, rəyi.
Nəyi qadağan edib
Nəyə doğru deməyi.
Avropalı cənablar
Dünyanı zərrə-zərrə
Mikroskopdan keçirib
Sağa nəzər yetirib
Sola diqqət edirlər.
Guya qeyrətə gelib,
Özlərinə borc bilib
Hamını ədalətə,
İnsafa, mürvəvətə,
İnsanlığa, şəfqətə
Haqqə dəvət edirlər.-
Nə böyük riyakarlıq?!..
Rəzalət, fitnəkarlıq?!..
... Bu dünyanyan iyəsi
İlahi, nə çox imiş!..
Xəbərimiz yox imiş :
Deyirlər: gülə dəyib
Kilsənin suvağına,
Kərpicinə, damına.
Dünya hamımlızındır;
Onun burnu qanayıb,
Ayağına daş dəyib -
Bərk dəyib, yavaş dəyib?
Sorgu, sual edirlər,
Xiffət, melal edirlər
Üstümüze gəlirlər :
- Düz yoldan çıxmışınız.,
Siz əyri baxmışınız
Dünyanın adamına.
"Siz əyri baxmışınız
Dünyanın adamına..."
Nitqə bax, çıxışa bax!..
Yerə, göye sığmayan
Humanist baxışa bax!..
Utanmaq, xəcalet yox.
Abır, həya, ismət yox.
Bu boyda kainatda
Gözləri yaşlı, nəmli,
Tənəha, köməksiz qalan

Xocalıdan bu yana
Yuxum ərşə çəkilib.
Sakit dura bilmirəm,
Dinc otura bilmirəm.
Yuvasız bir qartalam,
Yuva qura bilmirəm -
Qəzəbim aşib-daşır.
İndi zaman başqadır.
İndi dövrən başqadır.
Düşmən üçün qorxudur,
Vahimədir kölgəmiz.
Turən kitabımızda -
Bizim hesabımızda
Hər doğulan körpəmiz
Beşik yanında belə
Qəhrəman, qədd-qəmətli,
Tufanlı, cəsaretti
Qeyrət çəkən kişidir.
Xəbər çatıb mənə də
Qulaqlarım eşidir :
Bütün Turan elində
Çoxdan yada düşməyen,
Köhnəmiş, unudulmuş
Bir söz-söhbət dolaşır. -
Qızışır, tügən edir.
Dünyanı silkələyir. -
Yapışib yaxasından
Bir dən geri bax deyir.
Gizlin söhbətimiz yox.
Ucuz qeybətimiz yox.
Üz-üzə dayanmışıq,
Göz-gözə dayanmışıq.
Bu elin, bu obanın
Mən də bir yazan əli,
Aydın danışan dili.
Dünya, sözüm sənədir :
- Bizi, özünü tanı !
Etibar, vicdan hanı ?
Bu namərdlik, nankorluq,
Bu kəmfürsətlik nədir ?
Bu biqeyrətlik nədir ?
Qəzəbim aşib-daşır.
Bizim Turan elində
Bir söz-söhbət dolaşır.
Qızışır tügən edir
Qızıl bayraq götürüb
Silahlı üsyən edir:
- Deyirlər Əmir Teymur
Buralardan keçəndə,
Dəstəməzini alıb,
Namazını da qılıb,
Kefi kök, damağı çəq
Bulaqdan su içəndə,

... Son nöqtələr olmadı,
O dehşətli zamanlar
Daha nələr olmadı?!
... Torpaqların işğali,
Bir milyon qaçqınımız.
... Cəllad əsirliyində
Neça gəlin, neça qız...
***
(Belə danışan yerde,
Elə danışan yerde
Qoy məni vurğun vursun,
Dilim, ağızım qurusun.)
... Düşmən əsirliyində,
"Gelin-qız" deyiləndə
Əskik öğullar kimi
Dünya bizə baxırdı.
Qeyrət bizi boğurdu.
Belə yaşamaq bizə
Ölüməndən də betərdi.
... Məqam çatdı, yetişdi,
Nə fürsət axtarıldı,
Nə "İZİN" yada düşdü.
Ali Baş Komandanım
Əmr etdi, qərar verdi.
Komandan alqışlandı,
Qanlı döyüş başlandı.
Ağ qanadlı mələklər,
Göylərdə dövrə vurdu.
Ayiq-sayıq 44 gün,
Başımızın üstündə
Burda, keşikdə durdu.
Yağı nəfəs dərməmiş,
İlk saatdan, ilk andan,
Ağır toplar gurladı,
Düşmən düşdü amandan...
Özü amansızlığın
Ocağı ola-ola,
Gözləri dola-dola

Boyun büküb, yalvarıb
Bızbən aman istədi.
Baş yolub, yaxa cirib,
Qulun kimi çığırib
Afrika çaqqalından,
Hindistan baqqalından ,
Tayqa bataqlığından,
Paris bacılığından,
Amazon meşəsindən,
Fars-İran nəşəsindən -
Dünyanın ən yiyəsiz,
Təsbehli, əmməməli,
Əngəlli güşəsindən
Haray, imdad gözlədi...

***
... Hərbi komissarlıqda,
Azərbaycan bayrağı
Şəstlə dalgalanırdı.
Ürekler coşqun idi,
Gözlərdə od yanındı.
İntizamlı, nizamlı,
Qətiyyətə, inamlı
Növbələr uzanırdı.
Oğullar tələsirdi -
Düşmənə zərbə vurub
Qəlebələr çalırdı,
Zəfərlər qazanırdı.

***
Silaha sarıldilar...
Sıradə dayandılar...
Onlar tek-tek öldülər!
Tarixi keşməkeşli-
Təlatümlü, qovğalı,
Möhtərəm, qədim, ulu
Xalqımıza əbədi
Ölməzlik qazandılar. -
Əbədi bəxtiyyarlıq,
Şərəf-şan qazandılar.
Qüdrətli Azərbaycan! -
Əşrin hesablaşlığı
Yurd, ünvan qazandılar.
Onlar tek-tek öldülər! -
O ərlər, o igidlər,
O qəhrəman şəhidlər
Bize ruh, həyat verib ,
Nəfəs, qol-qanad verib,
Xəcalet tərimizi
Alınımızdan sildilər.

***
Qarşı düşmənlərimiz
Susmaq bilmirdi hələ.
Darmadağın edilib
Təslim olsalar belə
Yixılıb ölmürdülər -
Ağila gəlmirdilər.
Bizim qəlebəmizi,
Şanlı zəfərimizi
Həzm edə bilmirdilər.
Zaman kəlbətin idi,
Qolu zora düşmüdü.
Çünki "Artsax" mərəzi
Bir köhnə azar kimi,
Bir paslı mismar kimi
Mənfur ermənilərin
İliyinə, qanına,
Sümüyünə, canına
O qədər geyişmişdi,
Onu oradan çəkib
Çıxartmaq çətin idi.
"Kiş!.. Kiş!.." ilə heç zaman
Çıxmaz donuz daridan ! -
Bu söz yadigar qalıb
Bize ata-babadan.
Qulağımızda sıraqa,
Yadımızdadır hər an .
Elə bu an, bu zaman
Bir səda gəlir haqdan:
- Şair, vaxtimız azdır ;
Tuş gəlməmiş qınağı
Fikrini aydın söyle
Gen gəz söz oynatmadan.

Ardı Səh. 10

YAZDIR, ŞƏHİD ANASI

Əvvəli Səh. 9

... "Kiş!.. Kiş!.." ile heç zaman
Çıxmaz donuz daridan ! -
Döğrudan da beləymiş ! -
30 il davam edən
Danışqlar, sõhbətlər
Hamısı kuy -kələymış !..
Divan-dərə, haqq nedir?..
Torpaq qaytarmaq nədir?..
Murdar düşmənlərimiz
Şiniyib durmuşdular ;
Elə qudurmuşdular
Özlərinə qəhrəman,
İgid, cəbhələr yaran
Qoçaq xalq deyirdilər.
Bize məğmün, cürətsiz,
Cəsarətsiz, taqətsiz,
Qorxaq xalq deyirdilər...
Qəddar düşmənlərimiz
Döyüş meydandanlarında
Dəmir yumruğumuzun
Zərbəsindən sarsılıb
Sarsaq olandan sonra;
Naçar, ələcəz qalıb
Sarsaq, sərsəm gözləri
Yaşa dolandan sonra
Daldalıqda, batında -
Damda, divar dibində
Zülüm-zülüm ağlayıb ,
İtib-batanlarına
Matəm, hüzün saxlayıb
Aşkarlıqda, zahirdə
Hövl edib bir də, bir də
Sağ yana hüründülər,
Sol yanı qapırdılar.
Tribunalar qurub,
Əfsanələr uydurub
Nağıllar demək ilə,
Feryad eləmək ilə
Təsəlli tapırıldılar :
- "Dünən ağlatdığınız ,
Diri-diri alovə,
Tonqala atdiğınız
Adamlar deyil bunlar
Ayri çinlər, poqonlar,
Ayri gözlər, qeyzlər,
Ayri hiddətlər, hirsələr,
Ayri əllər var burda.
Harda görünüb, harda ?!.
Deşmir top mərmisi də ! -
Nəsildəndir, zatdandır -
Sinə də poladdandır
Bu ayri adamlarda.
İrəvan qan ağlayır:
Tək qalib təklenmişik,
Qırılıb tükənmişik .
Başımız nelər çekir?!

Dünya da bunu görür.
Ancaq "Böyük bacımız"
Bize xəbər çatdırıb
Təze tapşırıq verir:
- Ağrıdağ orda qalıb, -
Çətində, darda qalıb.
Nə Qarabağ, nə filan?!.
İndi daha möhtəşəm,
Əzəmətlidir plan.
Daha genişdir meydan.
Daha böyükdür imkan.
Laçında, Kəlbəcərdə,
Şuşada, Ağdərədə,
Ağdam deyilən yerdə,
Daşaltıda, - orada! -
Daha harda, harada?!.
Gözlərindən o dəhşət,
Qorxu çəkilib məger?

Xocalı faciyesi! -
Ağrımır, qövr eləmir?!.
O cur derin yaranın
Hovu çekilib məger?
Rahatlıq tapa bilməz,
Arxayın yata bilməz.
Qalxıb qorxaq əlləri
Silah da tuta bilməz
Sinəsindən vurmuşuq,
İnadını qırmışq,
Gözlərinin tovunu
Çoxdan almışq türkün.
İndi bu saat, bu gün
Bizim tərəfimizdə,
Qolumuzun gücüdür,
Yanımızdadır Zaman.
Burnunu ovmailiyq,
Birbəbir qovmailiyq, -
Biz Türkün ayağını
Kəsməliyik Qafqazdan!
Hələlik, canı budur
Sualımın, sorğumun:
Cumun, Bakıya cumun! -
Çəkinməyin, qorxmayın,
Yubanmayın, amandır.
Yaddaşınızdan silin
Sehrkəri, sehri .
Arxayın olun, bilin,
Dilsiz qoyunun yemi
Arpadır, vələmirdir.
O ayri adamların
Sinəsinin zirehi
Nə daşdır, nə dəmirdir, -
Çitdəndir, cunadandır.
Qorxub "çit"dən, "cuna"dan
Qaçmaq olmaz meydandan
Hər eli silahlıdan -
Qaraltıdan, kölgədən
Xoflanmayın, hürkmeyin,
Ayaq geri çəkmeyin.
Cumun, Bakıya cumun!-
Elə ki, Bakımızi
Qoşun çəkib aldınız,
Orada Şəumyana -
"O şanlı qəhrəmana"
Başı göyləre çatan
Bir heykel ucaldınız...
...Biz də axmaq deyilik ; -
Qanmaz uşaq deyilik
Biz də çörəyimizi
Qulağımızla deyil.
Ağzımızla yeyirik .
Bu gün bütün dünyaya
Car çəkirik, deyirik,
Dünyada hamidan çox
Bizə ürəyi yanan,
Arxamızda dayanan
Öz "süd anamızı"da
Xəbərdar oləyirik. -
Təkrar-təkrar deyirik:
- Dünən ağlatdığınız,
Diri-diri alovə,
Tonqala atdiğınız
Adamlar deyil bunlar.
Ayri çinlər, poqonlar,
Ayri şərtlər, diktlər
Ayri nitqlər, hikkələr,
Ayri dillər var burda.
Belə güc, belə qüdrət ,
Belə cürət, cəsəret
Harda görünüb, harda?
Deşmir top mərmisi də! -
Nəsildəndir, zatdandır -
Sinə də poladdandır
Bu ayri adamlarda.
Bu ayri adamlarda.
Şübəsiz, bu adamlar

Ayri yandan gəliblər.
Biz başı batmışların,
Günləri qara gelib
Bəxtləri yatmışların
Heç xəbəri olmayıb. -
Bəlkə de bu adamlar
Lap bizim yanımızdan:
Elə bu İrvandan,
Ya da köhnə yurdumuz
Dost Livandan gəliblər?!.
Düşüncəmiz yorulub,
Gözlərimiz kor olub
Qaramı basır bizi? -
Heç taniya bilmirik
Özümüz özümüzü.
Nə deyek zəmaneyə?
Bizim taleyimizi
Yazan belə yazıbdır.
Bəd yuxular görürük ;
Bizim bəd yuxuları
Yozan belə yozubdur:
- O, ayri adamların -
Onların şikarıyıq!
Ərəsatı-məhşəri
Haçan yada salmışdıq?
Dünən o vurhavurda
Çox adamların burda
Biz canını almışdıq!
Əvəzini onlara -
O ayri adamlara
Bire min qaytarıq.
Qartal kimi şığıyb
Ley kimi gəlir onlar
Səmadan üstümüze .
Başımız bəladadır
Torpaq çəkir kamına,
Göy durub qəsdimizə.
Naləmizi eşidib ,
Yəqin, fəryadımız da
Ona çatıb, yetişib .
Olsa lap Ərzurumda,
Yubanmasın bir an da
Qoy gəlsin Qara keşiş
Qəbrimizi qazdırınsın.
Bu meyitləri yusun,
Geyindirib basdırınsın.
Bitib, tükənib daha
Bizim iqtidarımız
Boğazımız kəndirdə ;
Hani, hani, bəs hani
Tİqrən babalarımız?!..
Belə qalxıb məzardan
Bir quru canımızı
Onlar qurtarsın dardan?!...
Müdhiş həyatımızı
Onlar yoluna qoysun?!...
Onlar dua ełəsin,
Tanrı bizi qorusun.
Axı: "Vurun!.. Öldürün!..
Parçalayınl!.. Dağıdın!..
Qan tökünl!.. Qan axıdin!.."-
Onlar biza demisi -
Vəsiyyət eləmişdi,
Kitablarda yazmışdı,
Daşlar üstə qazmışdı..."
...Bəli, bu minval ilə
Bu hal, bu əhval ilə
Qəddar düşmənlərimiz
Bizim ağır, möhtəşəm
Dəmir yumruğumuzun
Zərbələri altında
Başlarını itirib,
Zariyib, inildəyib
Sayıqlayırdı belə.
Murdar ağızlarına
Gələni deyirdilər. -

**BU QƏLƏBƏNİN BİRİNCİ
QƏHRƏMANI**
**AZƏRBAYCAN ƏSGƏRİ,
AZƏRBAYCAN ZABİTİDİR!**

 İLHAM ƏLİYEV
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ
SİYASİ VƏ MƏMƏLİYYƏTİ SİYASİ VƏ MƏMƏLİYYƏTİ

Guya düz edildilər.
Anlamırdılar hələ
Sözün ucundan tutub
Ucuzuğa, heçliyə,
Puçluğa gedirdilər.
Nə var, nə var ortada? -
Fürset getmişdi bada.
Yüz illik bəyanatlar,
Qerarlar, hesabatlar,
Fərziyyələr, gümənlər,
"Dəqiq", hazır planlar
Başdan ayağa kimi
Xatalı, səhv olmuşdu:
O "Böyük Ermənistən!" -
Yüz illərin xülyası
Yüz minlik ordumuzun
Sücaeti öündə
Yüz yox, heç 44 gün də
Duruş gətirməmişdi -
Əbədi məhv olmuşdu.
...Bəşər ayıqlığını
Hələ itirməmişdi.
Bütün dünya görürdü:
Ərzin suallarına,
Əsrin suallarına
Mükəmməl, aydın, dürüst
Ali Baş Komandanı
Özü cavab verirdi.
Rəhbərimin diliindən
Hamı bunu eşitdi
Yer də, Göy də şahiddi:
- Qələbəni qazanan
Vətən oğullarının
İgidliyi, mərdliyi
Qüdrəti, hünəriydi!
Bu söz başdan, binadan
Ali Baş Komandanın
Dilinin əzbəriydi
Rəhbərimiz dünyanın
Harasına gedirdi
Böyük iftخار ilə
Haqqı bəyan edirdi.
Xalqımızın qüdrətindən
Bütün dünya xalqları
Xəbərdar olurdular
Bizi istəməyənlər,
Bu gün də lovğalanıb
Qan-qan deyən düşmənlər
İçəridən burxulub,
Əzilib, ovxalanıb
Tərimar olurdular.
Dərin bir köks ötürüb
"Bu nədir?!" deyirdilər.
Qara dəsmal götürüb
Qara da geyirdilər.
Bu döyüşün, zəfərin
Birinci qəhrəmanı
Azərbaycan zabiti,
Cəsur əsgəri idi.
Bütün qələbələrin
Bünövəsi, əsası
Onların cəsarəti,

***
Onlar tək-tək öldülər! -
O ərlər, o igidlər,
O qəhrəman şəhidlər
Vətəni azad görüb,
Bəxtiyar, abad görüb
Rahat nəfəs aldilar -
Bir qəlb, bir can oldular,
Hamisi bir-birinə
Doğma əziz, sevimi,
Dost, məhrəban oldular -
Ruh-i-rəvan oldular
Razılıq, sevinc saçı
Böyük bir coşqu ilə
Vətənin qarşısında
Min dəfa baş endirib
Halallıq istədilər:
- "Başın sağ olsun, Vətən!
Haqqını halal eyle.
Biz səfər üstündəyik,
Mənzilimiz uzaqdır,-
Yol gedirik!" - dedilər -
Halallıq istədilər.
Onlar tək-tək öldülər! -
O ərlər, o igidlər,
O qəhrəman şəhidlər
Yer üzündə, dünyada
Çox şər-xata gördülər,
Çox qan-qada gördülər.
Bütün Yer aləmini -
Bizi bəyənmədilər -

Ardı Səh. 11

Əvvəli Səh. 10

Göylərdən gəlmışdilər,
İlahi dərgahına -
Göylərə çəkildilər.

***

Bizim haqq davamızın
Səsi, sorağı çoxdan
Yaradana çatmışdı.
Tanrı Yer aləmini
Səhmana salmaq üçün
Özü əl uzatmışdı.
Bünövresi, dayağı
Təməli olmasaydı,
Arxasında həmişə
O qüdret sahibinin
Öz əli olmasayı,
Nəhayətsiz, hüdudsuz
Kainatın qoynunda -
O xatalı tünlükde,
Qan-qadəli tünlükde
Bizim bu yer kürəmiz -
Heyatdan küskün, incik,
Sapand daşından kiçik
Miskin planetimiz,
Yorğun düşüb ləhləyən,
Əsnəyen, mürğüləyən,
Başı döşənү döyen
Əzgın planetimiz,
Üzgün planetimiz
Necə dinclik tapardı ?
Necə qərar tutardı ?
Bizim qəlbimizdə,
Şanlı zəfərimiz
Yerin, Göyün sahibi
Yaradanın, Xalıqın
Xeyir-duası vardi.
Bunu bizdən də yaxşı
Dünya anlamalıdır.
Dünya ağıla gelib,
Yola, sığala gelib
Xəlq eləyən qüvvəni,
Haqqı tanımalıdır.

***

Ay şəhid anaları!
Ay şəhid ataları!
Zəfər bayramlarında,
Hamidan çox sevinin.
Başınızı dikt tutun.
Allah eləməsin!...Mən
Tapşırıram, demirəm
Heç vaxt unudulmayan
İnsanları unudun.
Bizim eldə, obada,
İnsanlığı yaşıdan,
İnsanların həyatda
Təmiz, düz İlqarıdır.
Analar həssas olur:
Bu gün, bu bayram günü
Analaların hamısı
Şəhid analarıdır.

***

...Üfűq alışib-yanır,
Vətən nura boyanır.
Qələbənin dadını
Duyub yaşamaq üçün
Döz, dur, şəhid anası!
Matəm libası geyib,
Bayati, ağı deyib
Qapılmaq qəmə, dərdə.
Bilərm, bu gün sənə
Dünyanı versələr də
Azdır, şəhid anası!
Bu yerdə, bu meqamda
Sözü var vicdanın da.
O şəhid balmızın
Xidmətləri yanında
Mənim şeir yazmağım,
Uğurlar qazanmağım -
Karım, keramətlərim -
Sənətkar xidmətlərim
Bu yurda, bu ocaqda
Qızıl qanımız hopan
Bu qüdətli, qocaman,
Bu müqəddəs torpaqda
Qərinələr sovuşub
Dolanıb dəyişə də
Adamlar nəsil-nəsil

Ümmandan bir damla da
Şərafetində deyil.
Belə ahil yaşımda :
Artıq köcümü çatib
İşqli dünya ilə
Vidalaşan vaxtında ;
Yiğisib, hazırlaşib
Köhne tanışlar ilə
Halallaşan vaxtında
Nə yorğunum, nə üzgün.
Qalıq, boynumun yükü
Yoxdur bir başqa işim.
...Əsla sinan deyilsən
Yalvar-yaxar eleyim :
- Məğrur dayan, əyilmə!-
Bu sücaetin üçün,
Məmən sənə bəxşışım,
Hədiyyəm, payım, bu gün
Əzəmet, vüqar dolu,
Təravət, bahar dolu,
Vur-tut beş-altı kəlmə
Sözdür, Şəhid Anası !
...44 günlük o döyüş, -
O sıçrayış, dırçılış
Bizim xalqımız üçün
Namus məsəlesi yidi,
Qeyrət məsəlesi yidi,
Şəref məsəlesi yidi.
Döyüş meydanlarında
"Ya qələbə, ya ölüm!" -
Bizim bu şəhərimiz
Təmiz əqidələrin,
Vicdanların səsiydi,
Əcdadların səsiydi.
Kainat titrəyirdi -
Yer-Göy uğuldayırdı,
Gur-gur guruldayırdı -
Sabahın məramını
Göy Yerden soruşurdu.
Başlarını itirib
Sərgərdan qalmışdilar,
Pərişan olmuşdular
Bütün Qərb "dahiləri".
Hesab öne gəldi.
Onlar hesab çekirdi,
Onlar bunu biliydi.
Bu müqəddəs davada
Sıravi əsgər kimi
Türkün hərb dahiləri,
Siyaset dahiləri
Qətiyyət dahiləri
Atatürkün, Heydərin
Ruhu da vuruşurdu.
Şükürlər olsun qıdas
Qalmadı qiyamətə,
Güçümüzə inandıq,
Güvəndik, arxalandıq
Biz qələbə qazandıq.
Düşməni təslim etdik ! -
Darmadağın elədik -
"Baciları" qarışq
Susdurduq, heç kim etdik.
O köhnə bayatılar,
Lətifələr, nağıllar,
Zarafatlılar qurtardı.
Başımızı tovlayan
"Həzin" uverturlar,
Nəqəratlılar qurtardı.
Heç durulmadı sular
Axdı, bulanıq axdı.
Öz dəmir yumruğumuz
Qalxdı, qalxdı, nə qalxdı!-
Düşmənə divan tutdu.
O, haqq nədir bilməyən,
Yola, haqqə gəlməyən,
Baş aparan, inadkar,
Xudbin, azığın, fitnəkar
Qəddar düşmənimizi
Qanına qəltan etdi,
Ağlar qoydu, melətdi,
Öz yerində oturdu.
Başımızda şimşəklər
Çaxmasayı vaxtında,
Qılıncımız qırınandan
Çıxmasayı vaxtında
Öz dəmir yumruğumuz
Qalxmasayı vaxtında
Haqqə tərəfdar olub
Kim qol qoya bilərdi
Bizim tələbimiz? -
Kim inana bilərdi

Bizim bu ehtişamlı,
Parlaq qələbəmiz?
Yerimizdə saysayıq
Bir anda yubansayıq
Haqq-hesab itəcəkdi.
Kim səcdə edəcəkdi
Bu qüdrətə, cürətə?!
Qəflet yuxusu qaçı
Dünya gözünü açdı
Güçümüz qarşısında
Dünya gəldi heyrətə.
Şükürler olsun Ana
Çatdıq şöhrətə, şana.
Sən mətanət, güc, qüdət
Ləyaqət aynasın.
Sən Ölək Ağbirçeyi,
Sən Vətən Anasın.
"Şəhid əbədi qalır!" -
O, NƏCİB, NƏCABƏTLİ,
XEYİRXAH, NƏZAKƏTLİ
SEYİD XANIMI İLƏ
Ocağının yanında
Bunu RƏHBƏR söylədi.
O, Ali Baş Komandan
Bütöv Azərbaycanın
Əbədi Qəhrəmanı,
Fəxri, Şöhrəti, Şanı

Əbədi ömür sürür,
Əbədi xatırlanır ;
Sevilir, əzizlənir,
Diqqət, etibar görür.
Şəhid əbədi qalır ! -
Sabahlar, gələcəklər,
Nurlu, rövşən ürəklər
Ondan güc-qüvvət alır,
Ona hesabat verir.
Güneşdən də işqli
Həqiqətimiz üçün,
Ləyaqətimiz üçün
Vətən sevgisi ilə
Düz ölümün üstünə
Mərdü-mərdanə gedən,
Canını fəda edən
İgidlərin heyati,
Əzmi, mürqəddərəti ...
Qaranlıq zamanlarda
Vəhşi biyabanlarda
Daş üstündə yazılmış,
Həkk olunmuş, qazılmış
Üzünü yosun ortən,
Toz basan, ovsun ortən
Köhne hekayət deyil,
Nağıl, rəvayət deyil.
Yaşamaq vüsətinə,

Leysan qarğışlarından
Qoruna bilirsənmə ?
- Qızığın hərb meydanında
Sən son bir damla qanın
Qəhrəman şöhrətini -
Güçün, qüdrətini
Zorunu bilirsənmə ?..
...Şəhid əbədi qalır ! -
Bu sorğu-sual ilə,
Yüksək ideal ilə
Sabahı aydın görür -
Nə qan, ne qırğın görür.
Təfsilat, izah verir...
Vətən balalarından -
Vətənin topdağıtmaz
Rəşid qalalarından -
Vətən balalarından
O, imtahan götürür.
Şəhid əbədi qalır ! -
Vətən xoş günləri
Hamımızdan daha çox
Ona sevinc bəxş edir,
Ona fərəh gətirir,
Ona şərəf gətirir.
Bu yurda, bu ocaqda,
Qızıl qanımız hopan
Bu qüdətli, qocaman

Əzildik, tapdalandaq...
Çox tənələr eşidib,
Soyuqlayıb, üzüdüb
Dişimizi sixmişq.
Haqq işimiz naminə -
Şərefimiz naminə
Hər ağrıya, aciya
Qururla sine gərib,
Fədakarlıq göstərib
Qəvi, qəddar düşmənin
Axırına çıxmışq.
Bu yol Heydər yoldur!
Ulu Önder yoldur!
Üreyimiz doludur.
Xoşdur hər söz, hər avaz
Deyirsən : bu il bir az
Tez ötüb keçdi ayaz. -
Düzdür şəhid anası
Günəş salama gəlir,
Torpaq da üzə gülür, -
Yazdır, ŞƏHİD ANASI !

E P I L O Q

Nə rütbə daşımışam,
Nə xəzinə görmüşəm.
Zəhmətlə yaşamışam -
Cah-calal gəzməmişəm,
Sada ömür sərmüşəm
Alicənab dostlara
Çox minnədar olmuşam.
Onların dar gündənde
Çatib dadına mən də
Arxasında durmuşam,
Yanında var olmuşam.
İnsaf, vicdan sarıdan
Çəkməmişəm bir korluq, -
Etməmişəm nankorluq,
Haqq-say itirməmişəm.
Zəmanə ağır, çetin
Sınağa çəkib məni-
Dayanmışam mərd, mətin
Bəlimdə ağır şələ
Doğmalarından belə
Minnət götürməmişəm.
Bütün həyatım boyu
Ehtiyacım olmayıb:-
Təkəbbür nədir? -bıləm
Əfv etsin əhli-qələm.-
Çox düşündüm, gördüm ki,
Məndən başqa heç bir kəs
Bu yükü çəkə bilməz, -
Fərmayışdır, hökmədür!
Bu yük mənim yükümdür ;
Öz çıynımı qaçırb
Yükümü başqasının
Çıynine ötürmədim.
İmkanımı əlimdən
Bir quş kimi uçurub
Bir an vaxt itirmədim.
Tarixi qəlebəmiz,
Mənə qol-qanad verdi,
Sarsılmaz, görünməmiş
Tarixi inad verdi.
Qüdət, hünər meydani,
Qeyrət yeridir diye
Toplayıb var qüvvəmi
Bu tarixi şeirimi
Tamamladım, bitirdim,
Yerə qoymud qəlemlə.
Ürəyim sakitləşdi,
Arxayı nefəs dərdim.
...Yazdır, Şəhid Anası!
Yazdır, İgid Anası!
"Biz göstərdik kim
kimdir?" -
Murdar düşmənəmizi
Biz iti qovan kimi
Qovduq torpağımızdan -
Öz Qarabağımızdan.
Gördü Qüdətimizi,
Aslan cüretimizi
Dünya tanıdı bizi, -
Dünya düşdü sehmana.
Gözlərin aydın, Ana!
İndi bizim başımız
Fərehdən asımana,
Ulduza, Aya deyir.
Rəhbərin de gözündə,
Söhbətində, sözündə
Yaz, bahar gülümşəyir.

YAZDIR, ŞƏHİD ANASI

O, Müzəffər söylədi.
Gözümüzün işığı
O, Münəvvər söylədi, -
Qüdət, Hünər söylədi, -
Rəhbər müdrikcəsinə
Qətiyyət ilə dedi.
Şərefli anamıza
Böyük ehtiram ilə,
Fəxarət ilə dedi
Ancaq aqıq, sərt dedi,
Gəldi-gedər dünyanın
Düz gözünün içine
Düz dənisi, mərd dedi
Rəhbər aqıq, sərt dedi :
-Yaranışdan bu dünya
İnsanları sınamır.
Yaxşı-yaman axtarmır,
Doğma, ögey tanır.
Eyni əzəmet ilə,
İzzət, hərərət ilə
Hamını qarşılıyır.
Baş üstündə durub
Saat, saniyə sayır.
Vədə, vaxt çatan kimi
Hamını yola salır.
Dünya nə yüngüllesir,
Nə de sehmana düşür.
Gözü məhşər yolunda,
Əli qəşəndə qalır.
Hesab sorusmur bizdən.
Nə gelir əlimizdən! -
Bu, qədərin işidir,
Haqqın göstərişidir.
Köhne dostu, tanışı
Hesab sorusmur bizdən.
Nə gelir əlimizdən! -
Gülüb-oynadıq, yoxsa
Ağladıq həzin-həzin
Yaradanın, sübhanın
Rəhm eləyən rəhmanın,
O göze görünməzin
Höküm, qərarı budur.
... İnsan hər dərədə dözür,
Hər ağrını unudur.
Ancaq şükür, min şükür:
Nəsillər yola salır,
ŞƏHİD ƏBƏDİ QALIR !
Şəhid əbədi qalır ! -
Şad- xuraman yaşayır,

Payını, qismətini,
Halallıq şəfqətini,
Eldən obadan alır,
Yurddan, yuvadan alır.
Öz parlaq adı ilə,
Qaynar həyatı ilə
Şəhid əbədi qalır !
Bəxtiyar, gülər üzü
Sübħün açılan gözü ;
Eşqi, andı, amalı
İşqli, aydın, təmiz ;
Bir-birindən vüqarlı,
Mehriban, doğma, əziz
Nəsillər qarşılıyib
Nəsillər yola salır. -
Şəhid əbədi qalır!
-Vəfa, etibar nedir?
Düz söz, düz İlqar nedir?
- Yalları artıq düşür
Quduz itlər hürüşür
Əli qoynunda gəzib,
Derddən canını üzüb
Nə qazana bilərsən
Bu umu-küsü ilə ?
Qolunun çırmalayıb
Xeyrə-şərə yarayıb
Vətən sevgisi ilə
Yaşamaq çətindirmi ?
-Hər döşünə döyen "dost",
"Mənəm! Mənəm!" -
deyin "dost"
Yenilməz, mətindirmi?
-Azad vətənimizdə
Nəfsin qulu olmağa,
Yetimin mali ilə
Cibi dolu olmağa
Bu gün ehtiyac varmı?
-Doğru yolunu azan -
Özgəyə quyu qazan
Özü nicat taparmı ?
-Sən fədakar vicdanın
Yenilməz, mətin, cəsur,
Qüdrətli, igid, məğrur;
Şərə, dara düşsə də,
Zindanlara düşsə də
Meydandan çəkilməyən,
Heç rahatlıq bilməyən,
Gecə-gündüz çalışın,
İşlə başından aşan
O əməkdar vicdanın
O fədakar vicdanın
Tənə yağışlarından,

Bu müqəddəs torpaqda
Dəyişirir nırxi dünya ;
Fəleyin çarxi dünya
Yenə işini görür -
Köhne işini görür :
Eyni əzəmet ilə
İzzət, hərərət ilə
Nəsillər qarşılıyib
Nəsillər yola salır, -
Şəhid əbədi qalır !
Həmisi, zaman-zaman
Odur müasirimiz,
Xoşbəxt gələcəyimiz;
Odur darda, çətində
Etibarlı dostumuz,
Arxamız, köməyimiz;
Odur sədaqətimiz,
Temiz xoş niyyətimiz,
Arzumuz, dileyimiz ;
Odur qüdsiyətimiz,
Sədələ, şükrən yerimiz
Vüqarlı ürəyimiz ;
Odur cesaretimiz
Sarsılmaz iradəmiz,
Dəmir, tunc bileyimiz;
Odur əzəmetimiz,
Düşmən gözü çıxardan
Yerə gəlməyən, Azman,
Gen, enli kürəyimiz ;
Odur rahatlığımız,-
Kəlbəcər yayağımız,
Öz İsa bulağımız,
Neçə-neçə müqəddəs
Ocağımız, türbəmiz.
Açıq, naz-nemət dolu
Bizim halal süfrəmiz,
Duzumuz, çöreyimiz...
...Sözlərin aydın duru ;
Bütün həyatın boyu
Sinəndə bu qürüru,
Bu işığı, bu nuru
Alnıçıq, fərəhə
Gəzdir, ŞƏHİD ANASI !
Nahaq yerə, boş yerə
"Nüfuz"lara, "Güç"lərə
Güvenib, arxalanıb,
Onların məkr dolu
Riyakar vədlərinə
Bel bağlayıb, inanıb
Çox çapıldığ, talandıq...
Doğrandıq, baltalandıq...